

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIII. - Štev. 37 (657)

Gorica - četrtek 14. septembra 1961 - Trst

Posamezna številka L 30

Sv. oče za mir med narodi

Preteklo nedeljo je sv. oče Janez XXIII. ob 5.30 popoldne maševal v veliki dvorani skupnih avdienc v Castelgandolfo za mir med narodi. Maše se je udeležilo veliko število vernikov, zastopniki diplomatskega zbora, razni kardinali. Pri maši so stregli gojenci zavoda Propagande Fide, kjer so res zastopani vsi narodi in vsi jeziki. Kajti sv. oče je hotel, naj bodo pri maši in pri molitvah za mir zbrani vsi ljudje. Simbolično so to predstavljali ravno gojenci omenjenega zavoda.

Po končani maši je s trona sv. oče prebral svojo poslanico, ki so jo prenašale radijske postaje: Vatikan, RAI, razne nemške, francoske, angleške, španske in druge postaje. Govor so oddajali tudi po evroviziji, s katero so se združile tudi nekatere ameriške televizijske družbe. Papež je govoril v italijanščini, ker je bil govor namenjen ljudstvu.

SV. OČE GOVORI

Najprej se je papež spomnil na svoje prednike od sv. Pija X. do Pija XII. in na njih delo za mir od prve do druge svetovne vojne. Kako so rotili voditelji narodov, naj z mirnimi sredstvi poravnajo svoje medsebojne spore, toda na žalost zaman. »Isti opomin naslavljam tudi mi na vse, ki imajo v svojih rokah in na svoji vesti usodo narodov. Cerkev ne more ostati brezbržna sprčo človeškega gorja, tudi če je le zaskrbljenost in nemir srca. Prav zato vabimo vse vladarje, naj se postavijo pred strašno odgovornost, ki jo imajo pred zgodovino in, kar je še hujše, pred božjo sodbo, in jih rotim, naj se ne pustijo omajati od varljivih sil.

Od modrih mož namreč zavisi ali bo prevladalo nasilje ali pa pravica v svobodnih in odkritih pogajanjih; ali bo zmaga resnica in pravičnost v obrambi temeljnih svoboščin in neodpravih vrednot posameznih narodov in posameznih ljudi.

Nočemo pretiravati nevarnosti sedanjega trenutka, vendar po zgledu naših prednikov tudi mi izražamo svojo zaskrbljenost in opominjamo vse, ki verujejo v Boga in v Kristusa, kakor tudi tiste, ki ne verujejo, kajti vsi so božji in Kristusovi po stvarjenju in po odrešenju.

Nato sv. oče ob besedah dveh apostolov Petra in Pavla poziva vse predvsem na duhovni boj, zakaj opravka imamo s sovražnikom, ki hodi okrog kot rjoveč lev, »bojevati se nam ni zoper meso in kri, temveč zoper vladarstva, zoper oblasti, zoper svetovne gospodovce te teme, zoper hudobne duhove v podnebnju.« (Ef 6, 12).

Tako mora kristjan gledati vedno na dogodka tega sveta, tudi v sedanjem trenutku, nadaljuje sv. oče, ko se nam vsem živo porajajo pred očmi spomini na hude čase prve in druge svetovne vojne. Kakšni bi bili šele, če bi prišlo do novega spopada, ki bi človek uporabil novo strašno orožje, ki ga je izvil naravi iz njenih skrivnosti! »Hvala Bogu, vzklika sv. oče, mi smo vendarle mnenja, da nikakor ne grozijo kake resne nevarnosti za težke ure v bližnji ali daljni prihodnosti.

Nato se znova spomni na apostola Pavla, ki piše iz ujetništva v Rimu ter pravi: »Vzemite tudi čelado zveličanja in meč Duha, kar je božja beseda; zraven pa ob vsakem času v duhu molite z vsakršno molitvijo in prošnjo, in v ta namen čujte z vso vztrajnostjo in prošnjo za vse svete.« (Ef 6, 17, 19). Ta beseda apostola Pavla, nadaljuje Janez XXIII., nam pove, čemu smo se nocoj tukaj zbrali v tako velikem številu in v tako kratkem času. »V hudih dnevih je molitev k Bogu Očetu, Sinu in Sv. Duhu dostikrat dosegla čudežno uslišanje, kot priča svetovna zgodovina in zgodovina posameznih narodov. Odprimo svoja srca in očistimo jih vsake hudobije in tako očišeni dvignimo jih proti nebesom za večne darove, a tudi za časne dobrine.

Pri sv. maši smo molili. Molimo še naprej, kot nas poziva sv. Pavel. Molimo

med seboj in zase in za vse božje ljudi, ki raztreseni širom sveta tvorijo Cerkev božjo in človeško družino, ki je končno vsa božja. Svoj poziv naslavljam na duhovnike, na vse nedolžne, na vse trpeče. Vsi skupaj molimo k Očetu luči in milosti, naj razsvetljuje duha in naj nagiba voljo tistih, ki so odgovorni za življenje ali za propast narodov; molimo tudi za narode, naj se ne dajo zavesti sovražnosti in pogubnim nasprotstvom, temveč naj iščejo družabno sožitje v resnici, pravici in ljubezni.

Končno se sv. oče v molitvi obrne na Marijo Devico. »To je tvoja ura, o Marija. Tebi nas je zaupal Jezus Kristus v trenutku, ko se je za nas daroval. Mi smo gotovi, da boš ti za nas posredovala.«

*

Prav tisti čas, ko je Janez XXIII. daroval sv. mašo in molil ter govoril za mir, je Hruščev ukazal, da so eksplodirali dve novi atomski bombi. Cerkev molí za mir, sovjetska Rusija pripravlja nove atomske bombe, ki naj človeštvo uničijo. Ali bodo komunisti še trdili, da papež pripravlja vojno, sovjetska Rusija pa mir?

Atentat na De Gaulle

Konec minulega tedna bi general De Gaulle kmalu postal žrtev bombnega atentata, katerega so pripravili skrajni desničarski elementi. Ko se je namreč peljal v svojo privatno rezidenco na deželo, se je avtomobil nenadoma znašel sredi plamenov. Po naključju pa naboj ni eksplodiral in je francoski predsednik lahko nadaljeval pot živ in zdrav. Le avtomobil je dobil nekaj zunanjih okvar.

Policija je že aretirala materialnega izvršilca atentata in druge sumljive osebe iz desničarskih vrst, med njimi tudi dva generala.

V Alžiriji se teroristična dejavnost tako alžirskih kot francoskih nacionalistov nadaljuje. — Nad Bizerto se je nekoliko razjasnilo. Francozi in Alžirci so si izmenjali ujetnike in navezali prve stike.

Dvojna mera nevezanih

Ob zaključku konference nevezanih držav v Beogradu so objavili dva uradna dokumenta in sicer: poziv za pogajanja Kennedyju in Hruščevu ter sklepno resolucijo. Kot je bilo pričakovati, je bila sestava te resolucije dolga in mučna, ker o vprašanjih, ki zadevajo naravnost sporna področja obeh blokov, ni bilo mogoče doseči soglasja. Največ časa so baje izgubili okrog nemškega vprašanja ter jedrskih poskusov, ki sta po mnenju nekaterih opazovalcev bila smrtna udarca za konferenco, zaradi česar ni mogla enaka oddaljenost tako imenovanega »tretjega sveta« priti do izraza in se je pokazala dvojna mera v kritiki obeh blokov: kajti medtem ko je bila kritika zahajajočega kolonializma nekaterih zahodnih držav ostra in brezkompromisna, se Sovjetske zveze, razen morda Nasserja, nihče ni upal kritizirati z enakim merilom odločnosti, pa čeprav je na sam predvečer miniral z atomskimi razstrelitvami tla konferenci sami. — To je delno sad kremelske politike terorja, kajti dejstvo je, da se Zahod lah-

Državniki pred težkimi nalogami

Po zelo razgibanem in v gotovih trenutkih tudi precej napetem ozračju minulih tednov je v vrhovih mednarodne politike nastopilo vsaj na zunaj obdobje relativnega premora, ki daje videz nekega premirja. Seveda sprčo težkih odprtih vprašanj ne more biti to premirje drugačno kot začasno. Kajti mednarodna napetost, ki jo je Nikita Hruščev z načetjem berlinske krize ter z enostranskim pretrganjem atomskega premirja privedel zelo blizu kritične točke nasičenja, je kljub temu ostala nespremenjena in na političnem terenu so ostali vsi problemi odprti, od Berlina do razorožitve. Te krute stvarnosti ni mogla omiliti niti konferenca blokovo nevezanih držav v Beogradu, ki se je nepričakovano znašla pred problemi, ki so presegali njene moči. Kajti razdelitev sveta v dve vojaško-politični vplivni področji, med katerima se po sili razmer bje neizprosna tekma na vseh področjih, je dejstvo, mimo katerega ne more nihče. Zaključek konference v Beogradu je to samo potrdil.

BERLIN IN NEMŠKO VPRAŠANJE

Berlinska kriza je še vedno osrednje žarišče napetosti med Vzhodom in Zahodom ali z drugimi besedami med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami Amerike. Na obeh straneh so po enem mesecu v glavnem zaključili z zastraževanjem razmejitvene črte med obema področjema; sedaj trdno držijo vsak svoje položaje s tanki in drugimi oklepnimi vozili. Vseh 40 km demarkacijske črte med sovjetskim in zapadnim področjem mesta je hermetično zaprtih. Vzhodnonemške komunistične oblasti ponoči in podnevi hitijo z gradnjo »kitajskega zidu«. Kljub temu pa to ne ovira vojakov na obeh straneh, da z visokih oklepnih vozil z daljnogledni nadzorujejo premike na nasprotni strani. Edini prehod, odprt zahodnim časnikarjem in diplomatom je na Friederichstrasse, sedaj naj-

bolj znana ulica v Berlinu kot ogledalo obeh delov Berlina. Sprčo tega se je število beguncev silno skrčilo in le kakemu posamezniku se posreči varno prekoračiti »kitajski zid«. Nekaj jih je tudi obležalo pod krogli »ljudskih milicnikov«. Pred dnevi so trije moški kar s kamioni predrli »kitajski zid« in bodeče žice ter srečno zavozili v zapadni Berlin.

Na diplomatskem področju pa kljub tej statičnosti na terenu je zelo razgibano. Vsaka stran hoče ta čas premora pridno izkoristiti v svoje namene. Med drugim je Moskva odgovorila na zahodno noto o zračnih hodnikih. V tem odgovoru ponovno grozi, da bodo omejili promet skozi tri zračne hodnike, ki omogočajo dostop iz Zahodne Nemčije na zapadno berlinsko področje. To je ponovno potrdilo, da ne misli Hruščev še odstopiti od pritiskanja na berlinski gumb in da bo hladni vojni v kratkem ponovno prilil olja. To se bo verjetno zgodilo kmalu po nemških volitvah ter jesenskem zasedanju Združenih narodov, ki se bo pričelo 19. t.m. — Kljub vsemu temu se zahodni zavezniki zavedajo, da bo treba prej ali slej začeti pogajanja s Sovjetsko zvezo o berlinskem in nemškem vprašanju sploh. V tem vidijo najbrž edino sredstvo, da še za nekaj časa uspejo odvrniti Hruščeva od podpisa ločene mirovne pogodbe z Vzhodno Nemčijo ali da pusti Berlin pri miru.

Za 14. september je napovedan sestanek štirih zunanjih ministrov (ZDA, Anglije, Francije ter Zahodne Nemčije) v Washingtonu, da določijo stališče, ki ga bodo zavzeli na morebitnih pogajanjih s Sovjeti. Svojih kart nočejo še odkrivati tudi zaradi volitev, ki bodo v nedeljo v Zahodni Nemčiji. Kljub temu da politični opazovalci napovedujejo ponovno zmago kanclerja Adenauerja, ni pametno se prenačati. — Medtem pa je ameriška vlada sprejela sklep, da pošlje v Evropo, in sicer v Nemčijo 40 tisoč vojakov. Podobno ojačenje je napovedala tudi Vel. Britanija. Objavili so tudi novico o sporazumu med Francijo in ZDA, po katerem se bodo francoske čete, ki so nastanjene v Nemčiji v sklopu sil NATO, urile v uporabi atomskega orožja, seveda pod ameriškim nadzorstvom.

Vsi ti previdnostni ukrepi »za vsak slučaj« spadajo v diplomatsko ofenzivo, ki je v teku za kulisami med Sovjetsko zvezo in Ameriko.

ATOMSKI POSKUSI IN RAZOROŽITEV

Drugo tako dejanje, ki je po besedah samih predstavnikov nevezanih držav poslabšalo že itak kritičen mednarodni položaj, je obnovev atomskih poskusov v Sovjet. zvezi. Vses svet se je zgrajal nad tem in neizvanim korakom Kremlja, s katerim se je ta požvižgal na miroljubne upe človeštva in s tem dal ponoven zagon svoji klasični politiki terorja. Sam jugoslovanski predsednik maršal Tito je izjavil, da ga ni toliko presenetilo dejstvo kot tako, ampak trenutek, ki si ga je Sovjetska zveza izbrala za naznanilo svojega sklepa, to je čas, ko so se ravno zbirali v Beogradu predstavniki nevezanih držav. To pomeni, da se je Hruščev odločil za politiko groženj in zastraževanj,

da vpliva na zbrane v Beogradu. Mnogi se čudijo, kako je mogla Sovjetska zveza rizikirati tako nepopularno gesto. Delno si to lahko razložimo s tem, da je ta korak skrbno preračunala, na drugi strani pa s tem, da volk menja dlako in barvo, toda ne narave. Enako je s komunizmom. Nekaj časa se smehlja, nato pa na široko pokaže zobe.

Tudi posebna misija Nehru-Nkrumah ni nič zalegla pri kremelskem prvaku, kateri ni pokazal nobenega razumevanja za želje in stališče nevezanih držav, kaj šele, da bi jih vzel v poštev, in se pri tem ravnal po čistem kriteriju moči in sile, ki jo te nevezane države predstavljajo.

Po sili razmer se je tudi Amerika odločila nadaljevati z nuklearnimi poskusi in sicer samo z podzemskimi, da ne bi povečala radioaktivnosti v ozračju. Obenem je pozvala sovjetsko vlado, naj se tudi ona odpove vsaj poskusom na kopnem. Sovjetska zveza je ta ameriški poziv v zadnjem trenutku na 340. seji nuklearne konference v Ženevi preko svojega zastopnika Carapkina enostavno odbila. Kmalu za tem je prišla novica, da so v Arktičnem področju Sovjeti razstrelili svojo šesto atomsko bombo. Zadnji čas pa se je izvedelo že za eksplozijo sedme A bombe.

Bivši preds. ameriške komisije za atomsko energijo Strauss je v tedniku »U.S. News and World Report« objavil članek, v katerem trdi, da po njegovem ni Sovjetska zveza skozi vsa tri leta atomskega premirja nadaljevala s tajnimi poskusi.

Iz vsega tega je razvidno kako težko bo obnoviti pogajanja za razorožitev, kajti če se niti za nuklearno orožje ne morejo sporazumeti, kako naj se potem za klasično. — Vsi mostovi niso še porušeni; rahlo brv povezave predstavljajo še poskusna srečanja med posebnim Kennedyjevim odposlancem MacCloyem in Zorinom. Z razorožitvenim problemom se bodo spet letos morali baviti Združeni narodi. ZDA pa so od svoje strani zahtevale razpravo o prekinitvi nuklearnih poskusov.

ZATIŠJE PRED NEVIHTO?

Mednarodno ozračje je ponovno okuženo s hladno vojno in radioaktivnostjo. Za trenutek se zdi, da sta treznost in preudarnost opovedala v mednarodnih odnosih. Toda če bo to stanje predolgo nadaljevalo, bo svet in z njimi vse človeštvo zdrknilo v propast in samouničenje. Čeprav trenutno vlada neko relativno zatišje v primeri z napetostjo minulih tednov, nas to ne sme usnavati. Mir je neprecenljiva dobrina, do katere imajo vsi ljudje pravico in dolžnost, da se zanj zanimajo. Posebna odgovornost leži na državnih in drugih voditeljih, da odmora ne izkoristijo za uveljavitev le zgolj svojih interesov z še večjo močjo in nasilnostjo, kot se je že prečestokrat zgodilo, ampak da ojačijo napore, kot je v svojem nedeljskem govoru v Castelgandolfo dejal sv. oče Janez XXIII., »da ne prevlada nasilje, ampak odkrita in lojalna pogajanja, resnica in pravičnost ob spoštovanju osnovnih in neodvzemljivih svoboščin in vrednost vseh narodov in vsakega posameznika.«

a. t.

KRŠČANSKI NAUK

O Cerkvi in o zakramentih

Ustanovitev sv. Cerkve

Verujem v katoliško Cerkev in občestvo svetnikov.

V božjem kraljestvu naj bi bili zbrani ljudje vseh narodov in vseh časov. Bog sam bo njih kralj in oni bodo božje ljudstvo. Začeti pa se je imelo to božje kraljestvo že na zemlji, zato je Bog ustanovil po svojem Sinu sv. Cerkev v času njegovega življenja na zemlji.

Papež Pij XII. je izdal v letu 1943 svojo encikliko o Cerkvi, skrivnostnem telesu Kristusovem. Tam je takole napisal: »Božji Zveličar je začel graditi skrivnostni tempelj sv. Cerkve tedaj, ko je množicam govoril in jim oznanjal zapovedi. Zbral si je učence in jih razposlal, kakor je bil on sam od Očeta poslan, da bi bili oni učitelji, pastirji in delilci božjih milosti.«

Ko je Jezus oznanjal med Judi veselo vest o prihajajočem božjem kraljestvu, je mnogo mož sprejelo z radostjo njegove besede in so se imenovali Jezusovi učenci. Izmed učencev je Jezus zbral 12 mož, ki naj bi vedno hodili z njim in naj bi postali voditelji novega božjega ljudstva po Jezusovem odhodu s tega sveta. Imenoval jih je apostole, to je božje poslane. Poskrbel je tudi, da bi ta zbor apostolov imel po vnebohodu kot urejena družba svojega predstojnika. Zato je Simona, Jonovega sina, določil kot prvega med apostoli in za svojega namestnika. Takole mu je vpriču vseh napovedal ob neki slovesni priliki: »Ti si Peter (skala), in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklerska vrata je ne bodo premagala. In dal ti bom ključne nebeskega kraljestva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.« (Mat 16, 18 in 19).

Ogrodje za veliko novo stavbo sv. Cerkve je bilo s tem postavljeno, vedno večje je postajalo število vernikov, vedno jasnejše so se kazali obrisi novega božjega kraljestva na zemlji.

Iz življenja Cerkve

Iz Beograda v Vatikan

Prvi minister Burme U Nu je bil sprejet v posebni avdienci pri sv. očetu. Minister je prišel v Rim s svojim spremstvom na poti iz Beograda domov. V Beogradu se je udeležil konference nevezanih držav.

Tudi v tem primeru vidimo, kakšna je bila pisanost držav na beograjskem sestanku: eni so šli iz Beograda v Moskvo, drugi v Washington, tretji v Vatikan.

Misijonski tečaj katoliških laikov

se je vršil v Milanu pod okriljem univerze Srca Jezusovega. Na tem tečaju so razpravljali o vlogi, ki jo imajo laiki v sodobnem misijonskem delu. Kot govorniki so nastopili tudi številni zastopniki iz misijonskih dežel.

Teden prej je bil sličen tečaj za laične misijonske zdravnike; vršil se je v Rocca di Papa blizu Rima in se ga je udeležilo 150 mladih zdravnikov.

Deset let misijonske revije

V mesecu septembru je pred desetimi leti začela izhajati v Djakarti na Javi misijonska revija Basis, ki jo izdajajo jezuitje. Revija ima znanstveni značaj, podobno kot Civiltà Cattolica ali Etudes ali Stimmen der Zeit, ki jih prav tako izdajajo jezuitje. Samo da je Basis namenjena poganom.

Znamenje časov

Od 18. novembra do 6. decembra t. l. se bo vršil v Indiji v New Delhiju Svetovni kongres cerkva. Ti kongresi se vršijo precej redno po raznih deželah in na njih obravnavajo različna vprašanja, ki zadevajo protestantske in pravoslavne cerkve, kajti njihov namen je delati za zedinjenje. Do sedaj so vedno vabili tudi zastopnike katol. Cerkve, toda ti se kongresov niso nikoli udeležili. Letos pa je tajništvo za zveze z ločenimi cerkvami, ki obstoji v številu komisij za novi cerkveni koncil, določilo, da se bo kongresa udeležilo pet katoliških duhovnikov.

Tudi to je znamenje novih časov, katerim gremo nasproti.

Filmskim producentom in igralcem

Ob zaključku zadnjega filmskega festivala na beneškem Lidu je bila sv. maša v baziliki sv. Marka; daroval jo je patriarh Urbani. Ob tej priložnosti je imel tudi nagovor. V njem je prikazal moralne odgovornosti filmskih proizvajalcev in režiserjev. Omenil je besede Pija XII.: Film je šola življenja. Iz teh je izvajal, da mora biti film šola pravosti za vse, zlasti pa za tiste, ki nimajo možnosti za študij in zato predstavlja zanje film edino možnost izobraževanja. Iz te plemenite zamisli pa izhaja odgovornost, ki je ne iz gospodarskih ne iz umetniških razlogov ne smemo prezreti. Ni moči zanikati,

da mora film upoštevati tudi gospodarske vidike, toda to ne opravičuje, da bi smel ugajati le izkvarjenim okusom množice, ki hlepi po senzacijah, še manj pa da bi smel predvajati pohujšljive filme zato, da priključijo večje število gledalcev. Prav tako, je zaključil kardinal, je napadno stališče tistih, ki bi se radi osvobodili predpisov morale s tem, da se sklicujejo na suverene pravice umetnosti in spreminjajo zločine v veleumetnine ter grde strasti v nebesko zmaknjenost.

Govor kardinala Döpfnerja v Fuldi

Novi monakovski nadškof kardinal Döpfner je imel ob zaključku konference nemških škofov v Fuldi zaključni govor med sv. mašo. Obžaloval je, da so vzhodnonemške oblasti preprečile tamkajšnjim škofom, da bi se udeležili konference v Fuldi. V zvezi s tem je podčrtal, kako težko življenje imajo Nemci pod Ulbrichtovim režimom, ki pritiska na vse, moške, ženske in otroke, tako da postaja položaj prebivalstva že čisto nevzdržen. Zaključil je svoj govor s pozivom na vse ostale Nemce, naj molijo za svoje preganjane brate in za vse druge, ki trpijo.

Zena in poklic

Takšen je bil predmet študijskemu tednu, ki se je vršil pretekle dni v Milanu. Ob zaključku se je 400 delegatov podalo v Rim k avdienci sv. očeta. Ta je ob avdienci imel nanje poseben nagovor, v katerem je poudaril, naj žena ne pozabi, da enakost pravic z moškimi ne pomeni, da je s tem dobila tudi enako nalogo kot moški. Končni poklic žene je in ostane materinstvo, naj bo to resnično materinstvo v družini ali pa duhovno materinstvo kot vzgojiteljica, redovnica, socialna asistentka ali v kaki drugi službi. Povsod naj žena kaže svoje materinsko čustvovanje, ki je njena največja odlika.

V Šibeniku

je bil imenovan za novega škofa dosedanji župnik msgr. Josip Armerič. Škofovsko posvečenje je prejel v nedeljo 3. septembra v Šibeniku. — Dne 13. avg. pa je bil posvečen za pomožnega škofa v Dubrovniku msgr. Ivo Gugič.

Novi predsednik jugoslov. škofovskih konferenc

Škofovska konferenca se imenuje zbor vseh škofov neke dežele. Ko se zbirajo na skupne sestanke, jim vedno predseduje eden od navzočih, ki ga imenuje sv. Stolica. V Jugoslaviji je po vojni bil sprva predsednik škofovske konference kardinal Stepinac. Ko so njega zaprli, je postal predsednik nadškof msgr. Ujčić. Sedaj je pa ta bolan in ne more več iz hiše. Zato je sv. Stolica imenovala novega predsednika v osebi zagrebškega nadškofa msgr. Franja Šeperja.

MATER ET MAGISTRA

Razlogi za novo encikliko

Kaj je nagnilo papeža Janeza XXIII., da je napisal novo obširno socialno encikliko, potem ko so njegovi predniki že toliko napisali in pojasnili o socialnem vprašanju? Sv. oče odgovarja sam na zastavljeno vprašanje: Nove in izredne, prej neslutene spremembe, ki so nastopile v življenju narodov na vseh poljih v zadnjih dvajsetih letih zahtevajo od Cerkve, da zavzame do njih svoje stališče in pove svojo besedo prav tako, kakor je to storila v preteklosti. Janez XXIII. našteva nato glavne spremembe zadnjih dvajsetletij. Oglejmo si jih, saj je zanimivo jih videti drugo poleg druge, ko pa hodimo mimo njih vsak dan in se ne zavedamo več, da so novosti, ki jih še pred nekaj desetletji niso poznali.

1. Na znanstveno-tehničnem gospodarskem polju: odkritje jedrske energije, njena uporaba sprva za vojne, nato pa za vedno bolj številne miroljubne namene; brezmejne možnosti, ki jih je odprla kemija za sintetične proizvode (pomislimo tu samo na nylon, polivinil in druge plastične snovi); razširjenje avtomatizacije v industriji in v postrežbi (sv. oče misli tu na razne elektronske naprave in stroje, ki

so res pravo čudo tehnike in že močno vplivajo na vsakdanje življenje in delo); modernizacija kmetijstva, predvsem uvedba vsakovrstnih strojev v kmetijstvo; izginile so razdalje po zaslugi radia, televizije; povečala se je hitrost prevoznih sredstev in se začelo osvajanje kozmičnega prostora.

2. Nič manjše spremembe ni opažati na socialnem polju: nesluten razmah socialnega zavarovanja in v nekaterih bolj naprednih državah uvedba sistema socialne gotovosti; dalje dejstvo, da se je v sindikatih razvila zavest odgovornosti nasproti največjim gospodarsko-socialnim problemom; vedno višja izobrazba najširših množic in vedno večje njih blagostanje, združeno z izginjanjem razlik med razredi ter z vedno večjim zanimanjem povprečnega človeka za dogodke na svetu. To so dejstva, ki so danes nekaj vsakdanjega, pred 30 in 40 leti pa ni bilo še tako. S tem so pa združene tudi kvarne posledice; med temi je neuravnovesje med industrijem in kmetijstvom, med gospodarsko bolj in manj razvitimi predeli v isti državi, na svetovni pozornici pa še večje neuravnovesje med gospodarsko razvitimi

in nerazvitimi državami, ki so pa na poti razvoja.

3. Končno imamo še spremembe na političnem polju: soudeležba vedno večjega števila državljanov pri javnem in političnem življenju države, kar je posledica vedno doslednejše demokracije; državne oblasti imajo vedno večji delež v gospodarskem in socialnem življenju, tudi kjer nimamo socializma. Na mednarodnem področju se pridruži še dejstvo, da izginjajo kolonialne posesti in vstajajo novi neodvisni narodi v Afriki in Aziji; množijo se odnosi med državami in s tem tudi njih soodvisnost ter nastajajo nove meddržavne ustanove, ki raztegajo včasih svoj vpliv na cel svet (n. pr. Združeni narodi, UNESCO, Svobodno evropsko tržišče itd.).

Tako našteva po vrsti sv. oče te novodobne pojave in spremembe, ki zahtevajo, da tudi Cerkev zavzame do njih svoje stališče jasno in nedvoumno. O tem govori sv. oče v naslednjih poglavjih svoje enciklike, mi si jih pa bomo počasi ogledali drugo za drugim v prihodnjih številkah. Prav gotovo so to zanimiva in važna dejstva, o katerih je prav, da ima vsak kristjan jasne pojme in ne samo nekateri učenjaki in specialisti.

Slovenci na dveh kongresih

V začetku avgusta letos se je vršil 11. kongres »molčeče Cerkve« v kraju Koenigstein pri Frankfurtu na Meni. Na kongres pride do 30 narodov z vsega sveta, zlasti pa zastopniki vseh narodov onkraj železne zaves.

Pred tem kongresom so imeli slovenski izobraženci iz zamejstva svoj sestanek, ki ga je sklicala Zveza Slovencev v inozemstvu. Udeležilo se ga je 22 izobražencev, med njimi tudi dva iz Trsta. Govoril je gospod Rafko Vodeb, ki študira umetnostno zgodovino v Louvainu v Belgiji, o temi »Slovenska kulturna problematika«. Posegel je v zgodovino ter opisal iz primitivne kulture preko pismenstva vzpon slovenske kulture med obema vojnama, ko je procvitala ne samo literarna kultura, ampak je tudi umetnost stopila na isto raven kot v ostali Evropi, prav tako znanost, ki je našla šolo na univerzi ter polnost v Akademiji znanosti in umetnosti. Šele vojna in revolucija je izvršila diferenciacijo. Naša naloga je danes zagotoviti kulturno kontinuiteto, saj moremo svobodno in v ljubezni do svojih idealov ustvarjati. Za ves svet danes obstoji nevarnost tehnokracije. Zato je važna izobrazba. Vsak narod more pokazati svoje zmožnosti na znanstvenem polju. Zato naj otroci študirajo. Slovenci so v izseljenstvu znani kot inteligentni, delavni in pošten. Zato morajo tako starši kot vsi drugi skrbeti, da te svoje zmožnosti razvijejo do skrajnih meja. Le ako bomo kvalitativno visoko, bomo našli tudi svoje mesto v svetu.

Govornik je opozoril na osebne stike, zlasti pri znanstvenem in umetniškem delu. Zdi se, da je povezanost med narodno zgodovino in verskim življenjem ter je potrebno dvigati oboje. Narodni jezik je izraz duševnosti in individualnosti. Zato je potrebno veliko paznje, da se jezik ohrani ter izpopolni. Na straži moramo biti pred raznimi šovinizmi, naj pridejo od katere koli strani. Zato se moramo čutiti prizadete, ako se godi jeziku krivica.

V svetu smo dolžni storiti vse, kar moremo, da pokažemo svojo kulturo. Pri nestrinjanju v kulturno delo nove elemente, ki so izraz našega lastnega ustvarjanja, ali pa jih najdemo v drugih kulturah. Kultura bi bila sterilna, ako se ne bi neprestano oplajala. Tako moremo sprejeti svojo usodo, izpopolniti svoje delo, da bomo strokovnjaki, kjer koli in kar koli ustvarjamo.

Pri debati, ki je bila oba dneva zelo živahna, se je pri konkretnih vprašanjih še bolj pokazalo dejansko stanje slovenske kulture tako v domovini kot v zamejstvu.

Iz tega so pa zrastle tudi konkretne naloge slovenskega izobražencev v zamejstvu, kako ohraniti kulturno kontinuiteto, ki jo je treba oplajati z novimi ustvarjalci na znanstvenem in umetniškem polju. Mladim ljudem je treba dati možnosti razvoja, da se usposobijo kot strokovnjaki, razvijejo vse zmožnosti ter ponese slovensko kulturo v svet.

KONGRES MOLČEČE CERKVE

Po sestanku slovenskih izobražencev se je 3. avgusta začel kongres »molčeče Cerkve«, ki se ga je udeležilo nad 700 udeležencev, ki so pazno sledili predavanjem. Tako je predaval Douglas Hyde iz Londona: »Ali moremo premagati komunizem?« Walter Kolarz iz Londona je podal »o veri in komunizmu danes«. Prof. dr. Oswald v. Nell-Breuning iz Frankfurta je govoril o krščanskem socialnem nauku ter komunistični socialni praksi. Škof Joahim Ammann iz Fribourga v Švici je podal poročilo o Cerkvi in komunizmu v Afriki in P. Pavel Gordon iz Beurona o Cerkvi in komunizmu v Južni Ameriki. Predavanja je zaključil August Vanistendael iz Bruslja s temo: »Krščanstvo je vendar boljša revolucija«.

Slovenci smo podali poročilo o verskem stanju v naši domovini. Sodelovali smo pri tako zvanem »Marijinem večeru«, ko na prostem pred Marijinim kipom nastopijo narodi ter počaste Marijo. Zapeli smo dve pesmi: moški zbor pesem »Morska zvezda« ter mešani »Lepa si, lepša si, roža Marija«. — Med najlepše točke programa vsako leto spada skupna ura molitve vseh narodov, ko duhovnik moli za narod ter vsak narod odgovarja z »očenašem« v svo-

jem jeziku, zbor pa zapoje »Prizanesi, Gospod, prizanesi svojemu ljudstvu...« Med molitvijo drugih jezikov je bil tudi slovenski »očenaš«. In še je bila slovenska pesem pri zadnjem skupnem večeru, ko je solopevka zapela »Luna sije, kladvo bije...«

Poudarek kongresu dajejo slovanski narodi, med njimi ima častno mesto tudi slovenski.

Ako dodamo še nekaj iz zgodovine teh kongresov, bomo tako dopolnili skromno sliko o letošnjem. Prvi je bil l. 1951. v kraju Hilversum na Nizozemskem ter je obravnaval o verskih potrebah pregananih. Sledili so potem kongresi v Koenigsteinu, ki so obravnavali l. 1952.: »Versko preganjanje na Vzhodu«. L. 1953. »O potrebi duhovnikov«. L. 1954. »O odgovornosti laišta v razkolu med vzhodom in zapadom«. L. 1955. »Boljševizem — kot nadomestek religije«. L. 1956. »Boljševizem — Koekzistenca — Infiltracija — Zlom«. L. 1957. »Nacionalni boljševizem«. L. 1958. »Komunizem v svetovnih dogajanjih«. L. 1959. »Kaj je resnica?«. L. 1960. »Slika o človeku na vzhodu in zapadu«.

Vsako leto izide tudi knjiga, kjer so ohranjena predavanja. Redno se kongresov udeležijo tudi Slovenci, da se tako vključijo v družbo drugih narodov, kjer svobodno razpravljajo o vseh vprašanjih, ki so zanje aktualna.

NACE KUNSTELJ

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Zlata maša

salezijanskega inšpektorja

Dne 15. avgusta je v rodni župniji Lesce na Gorenjskem obhajal zlato mašo prvi salezijanski inšpektor na Slovenskem dr. Franc Walland. Slavnostni govornik je bil zlatomašnikov rojak iz sosednje Vrbe msgr. Anton Vovk, škof ljubljanski.

Dr. Wallanda smo kasneje videli v Celovcu na sestanku zamejskih duhovnikov, kjer je imel uvodni govor. Ko se je tečaj zaključil, je poromal na Sv. Višarje, da se je še tam zahvalil Bogu za svojo zlato mašo. Zlatomašnik dr. Walland živi sedaj v nekem zavodu na ligurski Rivieri in je še vedno čil in zdrav, prav mladeniški po duhu in telesu. — Iskrena voščila in čestitke tudi od naše strani.

Veliko narodno delo

č. g. Vinka Zaletela

Znani slovenski javni delavec župnik Vinko Zaletel je letos na obisku pri slovenskih izseljencih v Južni Ameriki. Trenutno je v Argentini, kjer so ga tamošnji Slovenci sprejeli z največjim veseljem. Morda še ni imel noben predavatelj pri argentinskih Slovincih toliko uspeha kot g. Zaletel. Večer za večerom ima polne sobe in dvorane s številnimi hvaležnimi poslušalci, ki ure in ure občudujejo prelepe slike naše koroške domovine in poslušajo prijetna izvajanja neutrudnega predavatelja. G. Zaletel je po večkrat obiskal že vse slovenske društvene domove v Buenos Airesu, vse slovenske šole, razne zavode, slovenska župnišča in mnoge zasebne domove, kjer so se zbrali mladi in starejši naši izseljenci. Starejši so obujali

spomine na domovino, mlajši pa so jo iz teh slik šele spoznavali in videli vso krasoto slovenske zemlje.

G. Zaletel je s svojim obiskom in svojimi številnimi predavanji opravil med argentinskimi Slovenci ogromno narodno delo. Vsi so mu za to delo, ki je bilo združeno z ogromnimi težavami in žrtvami, globoko in iskreno hvaležni. Slovenecem v Evropi pa bo g. Zaletel lahko povedal, da živi v Argentini košček slovenskega naroda, ki noče umreti, ampak hoče živeti, ki noče pozabiti na domovino in se vtopiti v tujem morju. Zato ta košček naroda dela na vseh kulturnih področjih.

Povsod enaki

Koroška kronika poroča, da so imeli preteklo nedeljo zborovanje Kmečke gospodarske zveze v Celovcu. V tej zvezi so včlanjeni nekomunistični slovenski kmetje s Koroške. Na zborovanju, ki se je vršilo v Mohorjevem domu, so soglasno sklenili, da na prihodnjih volitvah v kmetsko zbornico nastopijo slovenski kmetje s samostojno listo. K temu nastopu so povabili tudi Slovensko kmečko zvezo, ki jo vodijo titovci. Toda ta je skupen nastop odklonila, ker se misli povezati z nemškimi socialisti.

Kot vidite, smo vedno tam: slovenski socialisti in komunisti gredo rajši s tujim socialistom ali komunistom kakor pa s slovenskim rojakom, če jih vabi k demokratičnemu sodelovanju.

Briška rebula

je na mednarodni vinski razstavi v Ljubljani dobila prvo nagrado.

Borba za slovensko šolo

Letošnje leto nam je prineslo dolgo pričakovano zakonitev slovenskega šolstva. Šole so dali Slovencem v Trstu in Gorici Amerikanci in Angleži. Če bi njihove armade ne bile zasedle Evrope, bi bilo verjetno pri nas še vedno tako kot pri Beneških Slovencih in v Kanalski dolini. Končno je po skoro sedmih letih svoje uprave italijanska uprava obstoječe stanje uzakonila.

Kaj sedaj?

Seveda nihče ne poreče, da je zakon, ki priznava naše šolstvo, v vsakem oziru zadovoljiv. Toda ni najbolj nujno in pereče vprašanje, ta zakon kritizirati ali celo zahtevati, da se prekliče in nadomesti z novim. To bi bila budalost, ker nimamo sredstev, da bi v tem položaju kaj boljšega dosegli. Prva in najbolj nujna naša dolžnost je sedaj, da se napolnijo slovenske šole z mladino slovenskih staršev, s tisto, ki jih je že obiskovala in z vedno večjim prirastkom.

Nemogoča zahteva

Ko so se naši šolniki in politiki sestajali in proučevali način, kako doseči uzakonitev, je včasih prišlo komu na misel, da naj bi sprejeli zakon, ki bi sploh onemogočil vpis slovenskih otrok v italijansko šolo. Seveda bi bil tak predlog nesmisel. Takoj bi nam odgovorili, da bi bilo kaj takega proti ustavi, proti pravi demokraciji. Verjetno bi se pojavili celo kaki slovenski starši, ki bi protestirali, v politiki je treba gledati na stvarno stanje. Pa če bi tudi vsi razlogi govorili za tak predlog, bi ga zakonodajci ne sprejeli. Zakaj potem bi se zelo veliko število otrok moralo preseliti iz italijanske v slovensko šolo. V Italiji pa nihče tako zelo ne ljubi Slovencev, da bi kaj takega ukazal.

Ne iščimo praznih izgovorov!

Mnogi starši se izgovarjajo z vsemi mogočimi razlogi, zakaj zahaja njihov otrok v italijansko šolo. Tako n. pr. s svojo zaposlitvijo, češ da bi jih delodajalec odpustil, če bi dali otroka v slovensko šolo. Toda v istem kraju so starši, ki imajo istega gospodarja in se jim nič ne zgodi, četudi so vsi njihovi otroci morebiti že 16 let hodili v slovensko šolo. Prišel je k meni odrasel človek in me prosil, da bi mu dajal lekcije v slovenščini, ki bi mu koristila pri njegovem delu. Njegov slovenski kolega v isti službi pa je dal otroka v italijansko šolo in celo druge navajal k enakemu početju. Možno so tudi redke izjeme, toda vsi imamo vtis, da se razmere spreminjajo in da pri delodajalcih res ni več predsodkov proti slovenski šoli in verjetno je celo obratno. Ni namen tega dopisa, kogar koli obsojati. Zavedajmo pa se vsi, da naglo teko leta. Razmere se naglo in temeljito spreminjajo. Bodočnost bo pokazala, da znanje slovenščine ne bo nikomur v škodo. Zelo redko pa se danes dogodi, da bi se kdo naučil slovenskega jezika izven slovenske šole z lastno pridnostjo. Jezika se je danes treba naučiti temeljito, ker so vedno večje zahteve sodobne družbe, ker morajo vsi dovršiti vsaj nižjo srednjo ali strokovno šolo in velik del mladine doseže tudi veliko maturo. Zato površno znanje jezika skoro nič ne koristi. Glejmo v bodočnost in ne samo na trenutne koristi.

Mož

* s čudežnimi rokami

ZGODBA IZ ZADNJE VOJNE

Ob koncu vsakega pogovora je Himmler začel govoriti o Hitlerju. Tedaj je bil ves blažen in nihče na svetu bi ga ne bil takrat ustavil v njegovih hvalah. Po njegovem je bil Hitler genij, ki se rodi le vsakih tisoč let enkrat. Poleg tega je bil vseveden, vsemogočen, nekaj bog. Nemškemu narodu ni bilo treba delati drugega, kot slepo slediti temu bogu in ga v vsem ubogati, če je hotel do zmage in do gospostva nad drugimi narodi. Kersten ni nikoli nič dejal. Skušal se je na vsak način obdržati izven političnih sitnosti in je skušal Himmlerja smatrati za čisto navadnega bolnika. Toda nekega dne je Kersten le spregovoril, ko mu je Himmler dejal, da bo vojna. »Vojna,« se je Kersten zgrozil. »Zakaj pa?« Himmler se je naslonil na komolce in njegov obraz je postal skrivnost. »Vojna bo,« je dejal pridružno. »Vojna bo,

Korist celotne slovenske skupnosti

Ko je vojna odplavila fašizem, so se pokazale v naših krajih posledice fašistične šolske politike. Mladina ni znala našega knjižnega jezika. Zakaj namen fašizma je bil, preprečiti, da bi se pri nas vzgojile slovenske vodilne plasti. V tem je pomen naših šol, da prihaja iz njih vsako leto novo število slovenskih mladih ljudi, ki bodo bodoča vodilna skupina slovenskega naroda v Italiji. Slovenska šola bo pošiljala vsako leto svoj prirastek v področje gospodarskega, kulturnega in političnega življenja. Slovenci se bodo vedno bolj organizirali, prevzeli važne položaje v javnem življenju in tvorili hrbtnico naše narodne eksistence. Tisti pa, ki se bodo naši šoli izneverili, se bodo razen redkih izjem odtujili našemu narodnemu življenju. Če bi izgubili sloven-

sko šolo, potem bi prej ali slej propadlo vse drugo, kar je v Trstu in Gorici slovenskega.

Kaj pa katoliški Slovenci?

Včasih nam očitajo, da imamo premalo narodne zavesti. To zaradi poedinih oseb, ki so ostale zveste Cerkvi, a so postale narađnostno brezbržne. To je našemu pokretu v škodo. Po takih primerih sodijo vse naše katoličanstvo. Seveda po krivici. Cerkev nas ni nikoli učila, da moramo postati Italijani, ako se hočemo zveličati. Nasprotno: Cerkev ima največjo korist od tistih katoličanov, ki ohranijo narodno zavest, in to včasih tudi s težkimi žrtvami, od tistih vernih ljudi, ki se javno borijo za obrambo naših narodnih pravic. Verni in praktični katoličani, ki so obenem značajni in zavedni Slovenci, so dika katoliške Cerkve.

Moravski pevci osvojili Arezzo

»Iz čeških gajev in logov«, tako je poje Bedrich Smetana v svoji simfonični pesnitvi »Ma vlast« (Moja domovina). To lahko rečemo tudi za pesem, ki so nam jo letos prinesli v Arezzo moravski pevci iz Brna, vredni velike tradicije češke glasbe in njenega ugleda v svetu. Češki narod je po naravi narod glasbe in se v tem visoko odlikuje med vsemi slovanskimi narodi. Samo imeni Smetane in Dvoraka sta zadosten in pomenljiv dokaz o svetovnem merilu češke glasbene ustvarjalnosti. Po drugi strani pa tudi v našem času češki glasbeniki dvigajo ime svoje domovine na svetovnem glasbenem polju, od Prihoda do Kubelika in Martinuja. Tudi mi Slovenci dolgujemo prav Čehom prvo glasbeno vzgojo, poleg tega pa imamo s Češko že stoletne glasbene stike; saj je prav naš veliki Jakob Gallus deloval v Pragi. Prvo in najbolj priljubljeno slovensko narodno opero, »Gorenjski slavček«, nam je dal Čeh Anton Foerster. Pa imena Prochaska, Michla, Nedveda in drugih, ki so dali vse za slovensko zborovsko in solistično glasbo.

Za letošnji areški pevski natečaj je bil zbor moravskih učiteljev PSMU (Pevčeske Sdruženi Moravskych Učitelu) iz Brna pravo odkritje. Njih moštvo dozirano in dovršeno petje je zapustilo v vseh čudovit vtis. Včasih se je dozdevalo, da tu ne nastopajo pevci, temveč da igrajo orgle s krasnimi registri. Zato je bilo začudenje nemajhno, ko se je izvedelo, da je

moral brnski ansambel deliti prvo nagrado za moške zore z nekim drugim zborom.

Vse to in že omenjena novost, ki jo je ta zbor predstavljal, saj je bil to prvi zbor, ki je prišel s Češkoslovaške, me je nagnilo k temu, da sem se nekoliko bolj pozanimal za njegovo delovanje in zgodovino. Tako sem se obrnil do predsednika PSMU g. Vladimírja Konvička, ki mi je prav rad izčrpno odgovarjal na zastavljena vprašanja. Izrazil sem odmor med nastopajočimi zbori in se tako v prijateljskem vzdušju srečal z njim in drugimi pevci kar v loži gledališča »Petrarca«.

Zanimal me je predvsem nastanek in razvoj moravskega zbora. PSMU je nastalo leta 1903 v Kromerizu, njegov ustanovitelj pa je bil prof. Ferdinand Vach. Ustanovitelji zbora so po večini umrli, le šest je še živih. Sedaj prihaja v ospredje mlajša generacija. Zbor sestavljajo mladi učitelji cele Moravske, zbrani skupaj iz 46 mest in vasi.

Slednji dirigent je prof. Jan Šoupal, ki vodi ta zbor že 25 let. Za dve leti bo pa zbor obhajal svojo šestdesetletnico. Zanimivo je tudi to, da šteje zbor moravskih učiteljev vsa leta svojega obstoja le dva dirigenta. To pomeni izredno veliko za konsolidacijo zbora in za njegovo umetniško kontinuiteto.

Seveda so me zelo zanimala turneje, ki jih je zbor opravil v tujini. Tako sem izvedel, da je bilo PSMU v teku svojega

ČESKI ZBOR MORAVSKIH UČITELJEV PSMU IZ BRNA

ker Hitler hoče. Vojna namreč napravi ljudi močnejše in bolj pogumne. Nato se je zopet ulegel in začel govoriti v mirnejšem tonu: »Toda nikar se ne bojte. Ta vojna bo zelo kratka, kratka ter zmogovita. Demokracije države so gnile v temeljih in zato jih bomo mi kmalu spravili na kolena.«

Ko se je Kersten po dveh tednih bivanja v Berlinu vrnil na Holandsko, Himmler ni več občutil nikakih bolečin. Poslovil se je od zdravnika poln ganotja in hvalečnosti. Zdlo se je, da ima Kerstena kot za neko čarobno bitje.

Prešlo je skoro tri mesece, predno se je Kersten zopet vrnil v Berlin: v tem času ga je namreč Himmler spet nujno potreboval in tako je Kersten spet začel zahajati k njemu. In zopet sta govorila o vojni, ki jo je Hitler hotel. Hitler je medtem že zasedel del Češkoslovaške, toda tedaj se je zahodni blok previdno umaknil, da ne bi nastal svetovni konflikt.

Himmler pa je le trdil: »Svet ne bo srečen, dokler se ne bo očistil v vojni.« Polagoma se je Kersten začel za ta vprašanja zanimati. Ni namreč hotel, da bi Himmler njegov molk tolmačil kot pri-

trditev na njegove ideje. Zato je odločno dejal: »Vojna je zločin proti človeštvu.« Himmler je samo pogledal: »Hitler pravi...«

Tisto jesen, ko se je v resnici začela vojna, ki jo je Hitler tako želel, in ko je napadel Poljsko, se je Kersten znašel v silno mučnem položaju. V oktobru, potem ko je zopet prišel v Berlin, ker ga je Himmler klical, se je odločil, da prej povpraša finko poslanstvo, predno se vrne na Holandsko. Kersten je namreč še vedno bil finski državlján, čeprav je le redkokdaj šel na Finko. Tako je prišel v stike z raznimi finskimi diplomati, povedal jim je, da že nekaj mesecev zdravi Himmlerja in namignil tudi na to, da mu Himmler odkriva razne državne tajnosti. Hotel je zato od njih vedeti, ali naj s Himmlerjem zdravljenjem nadaljuje ali naj vse skupaj pusti.

Nikar se ne obotavljajte,« so mu brž odgovorili. »Vaša sveta dolžnost je, da Himmlerja zdravite in da ohranite vso njegovo naklonjenost in zaupanje. Poleg tega pa vas prosimo, da nam sporočite, če kaj novega izveste. Stvar je silno važna.« (Se nadaljuje)

obstoja že po vsej Evropi, razen v skandinavskih deželah. Med svojimi turnejami so brnski pevci tudi dvakrat obiskali Jugoslavijo, zadnjič leta 1946. Tedaj so peli med drugim v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Beogradu in Nišu. Za prihodnje leto pa se mislijo podati na gostovanje po Sovjetski zvezi, kjer so tudi že nastopali.

V svoji zgodovini so imeli že 1900 koncertov, njih reportoar pa obsega 500 zborovskih del vseh vrst. Pevcev je skupno z dirigentom 75, in že od svoje ustanovitve nastopajo vedno brez not.

Pevski zbor moravskih učiteljev ima za češko glasbo velik pomen. Ta zbor je dal novega zagona za češko vokalno kompozicijo, in je bil v tem oziru prava spodbuda zanjo. Zanj so pisali skladatelji kot Janáček, Foerster, Novak, Vomačka itd. Sploh pa predstavlja brnski zbor vsa leta avantgardo češke glasbe na zborovskem področju. Prav po vzgledu tega zbora je nastalo na Češkem veliko število pevskih zborov. PSMU poje in razširja tako klasične kot najmodernejše češke kompozicije.

Pri takem zboru seveda ne moremo mimo nagrad in priznanj, ki jih je prejel doma in v tujini. Prve nagrade je odnesel zbor PSMU na raznih mednarodnih natečajih. Tako dvakrat v Llangollenu v Angliji, leta 1948 in 1957. Nato v Wartburgu in v Eisenachu, Vzhodna Nemčija, leta 1954. V letu 1955 je prejel moravski zbor Grand Prix na tekmovanju vseh češkoslovaških zborov v Pragi. Leta 1956 je v Parizu na mednarodni zborovski olimpijadi odnesel zopet prvo nagrado z zlato medaljo. Ze leta 1954 pa je dobil zbor državno nagrado CSR.

To je v glavnem briljantna pot moravskega učiteljskega zbora iz Brna, ki je letos triumfal v Arezzu. Na to so lahko pevci sami upravičeno ponosni, čeprav so to pripovedovali kot nekaj čisto naravnega. Zato tudi gre njim vsa naša simpatija in priznanje, in to še posebej kot edinemu slovanskemu zboru, ki se je tako odlično predstavil svetu.

Andrej Bratuž

Laburisti so se premislili

Da se v angleški javnosti nekaj spreminja nam poleg sklepa o pristopu k Skupnemu evropskemu tržišču priča tudi zadnji kongres angleških sindikatov »Trade Unions«, na katerem so se ponovno vrnili k obrambni politiki v okviru atlanske solidarnosti. Lani je dvignila veliko prahu odločitev laburistov, po kateri naj se Vel. Britanija enostransko odreče atomskemu orožju, zapusti Atlantsko zvezo in se oprime nevtralizma. Letos pa je na kongresu brez težav prodrla Gaitskellova resolucija, ki so jo lani zavrgli in ki se zavzema za to, da Velika Britanija ostane v Atlantski zvezi in da za svojo obrambo hrani tudi atomsko orožje.

Tako je po letu dni laburistična stranka popolnoma spremenila svoje uradno stališče do obrambne politike. — Prav tako so na kongresu propadli vsi predlogi za odpoved premakljivih atomskih oporišč »Polaris«. — Pri tem je brez dvoma močno vplival razvoj zadnjih mednarodnih dogodkov, zlasti še cinična enostranska kršitev atomskega premirja od strani Sovjetske zveze.

Ob robu beograjske konference

Casnikarji vedo povedati več anekdot v zvezi z nedavno konferenco nevezanih držav v Beogradu. Te so nastale zlasti na raznih sprejemih in pojedinah, kjer se duhovi lažje sprostijo težkih uradnih obveznostih. Tako pravijo, da ko je maršal Tito povabil svoje goste na sprejem v Petrovaradin, kakih 80 km od Beograda, ki precej sliči kaki srednjeveški trdnjavi, je nek šef delegacije tiho pripomnil: »To je ječa, v katero nas bo Tito zaprl, če ne bomo soglasni za zaključno resolucijo.«

V slavnostni dvorani hotela Metropol je bilo pet ogromnih miz obloženih z vsemi mogočimi dobrotami. Ko je gvinejski delegat opazoval vse te božje darove, od kaviarja do čudovitih postrvi, je kar od krita dejal: »To so prave mize za zblizanje med narodi!«

Prejeli smo:

»TITO BETWEEN EAST AND WEST« by Ilija Jukić, Demosh Publishing Company London 1961. — Knjigo »Tito med Vzhodom in Zapadom« je napisal Ilija Jukić, hrvatski politični delavec, nekdanji ožji sodelavec dr. Mačka, voditelja hrvatske kmečke stranke.

Misel k beograjskemu kongresu

Hvalevredno je prizadevanje nevtraliziranih držav za mir.

To prizadevanje je opomin Hruščevu.

Ta opomin dajejo nevtralne države le, dokler je močan Zapad, dokler so močne Združene države.

Brez tega trdnega odra bi nevtralne države in države ne mogle igrati svoje pompozne vloge.

Ce bi se ne bal Amerike (ZDA), bi Hruščev pohrustal brez posebnega hrušča kot suhe hruške vse nevtrale.

Kaj menite, da se kljub naivnosti oz. domišljavosti, nevtalci tega zavedajo?

Mohorjeve knjige ob 110 letnici

V hiši Mohorjeve družbe v Celovcu moreš te dni videti drugo zanimivo razstavo, ki so jo pripravili slovenski študentje, namreč razstavo knjig Mohorjeve družbe ob njeni 110 letnici. V dokaj prostorni sobi v prvem nadstropju hiše so po mizah in policah razporejene knjige, ki jih je Mohorjeva družba izdala v 110 letih. Od prvega kolektarja in prvih večernic pred davnim 110 leti se ti razvrstijo nadaljnje publikacije do današnjih dni. Srečuješ se z znanimi imeni in knjigami: Fran Erjavec, Domače in tuje živali; Sket, Miklova Zala; Zgodbe sv. pisma, pa še in še. To so knjige, ki so prišle v skupno last slovenskega naroda, knjige, ob katerih se je slovenski človek učil branja, knjige, iz katerih se je izobraževal in se narodno vzgajal. Tu ob tem pregledu vidiš, koliko je Mohorjeva družba naredila za versko, narodno, kulturno in gospodarsko vzgojo slovenskega človeka, saj je s svojimi publikacijami posegla prav na vsa področja ustvarjanja. Nič čudnega zato, če se je našim ljudem priljubila in če jo še vedno imajo radi. Grdo je le, da so jo novi oblastniki v Sloveniji ponižali za nizko dekle svojega režima, kot pričajo ravno publikacije Celjske Mohorjeve po zadnji vojni, ki so prav tako razstavljene. Kajti razstavljalci se niso omejili le na Celovško Mohorjevo, temveč so upoštevali tudi njeno nadaljevanje v Celju po prvi in drugi vojni ter na Goriško Mohorjevo, katere knjige prav tako najdeš na policah poleg drugih. Da bi bila slika popolnejša, so dodali še vse glavne publikacije, ki so izšle na Koroškem, Goriškem in v Trstu po drugi vojni. Razstava je torej dober pregled tudi slovenskega knjižnega dela po drugi vojni v zamejstvu. Kdor gre v Celovec, velja, da si to razstavo ogleda. Ne bilo bi napak, ko bi jo mogli videti tudi na Primorskem, morda v Gorici ali v Trstu. (r + r)

Radio Trst A

Teden od 17. do 23. septembra 1961

Nedelja: 9.30 Slovenski zbori. — 10.00 Prenos maše iz Stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: »Vir življenja«. — 12.15 Vera in naš čas. — 18.00 Turistični razgledi. — 21.00 Iz zakladnice slovenskih narodnih pesmi: (51) »Hladna jesen je prihaja«. — 21.30 Schumann: Kvintet v Es-duru, op. 44.

Ponedeljek: 18.30 Iz del avtorjev Julijske Benečije: »Aleksander Mirt«. — 19.30 Znanost in tehnika: »Elektronski hladilnik«. — 20.30 Verdi: »Simon Boccanegra«, opera v treh dejanjih.

Torek: 18.30 Brkanović: Sarajevska suita - Orkester Jugoslovanske Radiotelevizije. — 18.45 Votoček: Tri balade za violo in klavir. — 19.00 Glasbena skrinjica, oddaja za mladino. — 19.30 Življenja in usode: »Marlene Schmidt, Miss Universum«. — 21.00 Alpske legende (5): »Pripovedka o nastanku Dolomitov«. — 21.30 Baritonist Dietrich Fischer-Dieskau, poje Debussy-eve in Ravel-ove samospeve. — 22.00 Obrisi ekspresionistične poezije v nemški književnosti: (6) »Johannes Becher in Ernst Toller«.

Sreda: 18.30 Rachmaninov: Simfonija št. 3. Orkester Tržaške filharmonije. — 19.05 Koncert altistke Marije Bitenc, pri klavirju Gojmir Demšar. — 19.30 Zgodovinski sprehodi po tržaških ulicah.

Četrtek: 19.10 Folklor z vsega sveta. — 19.30 Na vakance - beleške študentom na počitnicah.

Petek: 18.30 Schubert: Simfonija št. 7 v C-duru. — 19.20 Cejvi in Jenkovi samospevi v izvedbi basista Zarka Cvejčiča. — 19.30 Obletnica tedna: »70-letnica smrti Ivana Gončarova«.

Sobota: 14.45 Avsenikove polke. — 15.30 Tržaški obiski: (11) »Boljuneč in Dolina«. — 19.00 Operne uverture in medigre. — 19.30 Zena in dom. — 20.40 Zbor Slovenske filharmonije. — 21.00 »Večer v Sorrentu«, enodejanka.

Vloga slovenskih svetovalcev

Svetovalci Slovenske liste v goriškem občinskem svetu dr. Stilogij, prof. Kacin in prof. Bratina so vložili na občinski odbor interpelacijo, v kateri se zavzemajo za večjo valorizacijo vsakoletnega semnja sv. Andreja. Omenjeni svetovalci predlagajo, naj občina v soglasju z drugimi ustanovami in pokrajinskimi odborom odobri določeno vsoto v ta namen. Tako naj bi v tem okviru n. pr. priredile živinske razstave, razstave ženskih ročnih del in obrti z nagradami. Podvzele naj bi se tudi kulturne iniciative, kot n. pr. slikarske razstave. Občine naj bi zato zainteresirale tudi pristojno ministrstvo.

Gradbena dejavnost v Gorici

Predsednik zavoda za ljudske hiše v Gorici dr. Tripiani je dal česnikarjem izjavo, iz katere je razvidna gradbena dejavnost v Gorici v enem letu. Od 1. julija 1960 do 30. julija 1961 je bilo v Gorici sezidanih 343 stanovanj. Drugih 854 stanovanj je sedaj v gradnji, ali pa je njihova gradnja že financirana in bodo gotovo dovršena v teku treh let.

Zavod za ljudske hiše IACP je sezidal v Gorici v obdobju od leta 1939 do leta 1960 2504 stanovanj s skupno 14.179 prostori. Za vsako stanovanje je zavod izdal približno 3 milijone lir.

Dr. Tripiani je še izjavil, da je v Gorici še najmanj 50 družin, ki nujno potrebujejo novih zdravih stanovanj, in da bo tudi to vprašanje v najkrajšem času rešeno.

Kvaternica na Gradu

V nedeljo 24. septembra bo na Mirenskem Gradu vsakoletna kvaternica. Na predvečer bo spovedovanje, drugi dan pa sv. maše od jutranjih ur dalje. Slovesna maša bo ob 10. uri. Sv. maša bo tudi popoldne ob 4^h z ofrom in blagoslovom z Najsvetejšim.

Obmejni promet v avgustu

Obmejni promet s propustnicami in potnimi listi se je v mesecu avgustu povečal za nad 7000 v primerjavi s prejšnjim mesecem. Zabeležili so 122.192 prehodov v obe smeri, od teh 106.521 prehodov s propustnicami in dvolastniškimi dovoljenji ter 15.661 prehodov s potnimi listi.

Marijino slavlje na Opčinah

Dvanajst let je že minilo, odkar so si primorski Slovenci postavili lepo tradicijo, da na drugo nedeljo v septembru proslavijo spomin na romanje kipa fatimske Matere božje po slovenskih krajih. To je torej trinaeststo leto, ki nas je združilo na Opčinah k skupni in veličastni procesiji.

Skoro ves prejšnji teden je bilo grdo vreme. Tudi v soboto zvečer so temni in gosti oblaki grozili z nevihto. Vse je kazalo, da nam vreme letos ne bo naklonjeno. A proti pričakovanju nas je nedelja pozdravila z jasnim nebom in toplim soncem. Vreme se je ohranilo ves dan lepo, kar je pripomoglo k številni udeležbi vernikov z trž. ozemlja. Procesija je torej tudi letos lepo uspela. Kakor vedno so bile tudi tokrat prisotne vse verske organizacije. Posebno moramo omeniti skavte in skavtinje, ki dajejo s svojimi značilnimi uniformami procesiji nekaj svečan videz. Nekatera dekleta so bila oblečena v narodnih nošah, katerih žive barve so nudile lepo sliko vsem tistim, ki so ob strani opazovali procesijo. Bila je prisotna vsa duhovščina tržaške škofije in tudi nekateri duhovniki devinskega dekanata in z Goriškega.

Marijine svečanosti na Opčinah se vsako leto udeleži gospod škof msgr. Santin, ki zelo rad poje ljudske litanije z odpevi. Ob njegovem prihodu so ga verniki pozdravili s ploskanjem.

Za razliko od drugih let se je letos vršila sv. maša po končani procesiji in sicer na prostem. To je zelo posrečena ideja in želeli

Brezposelnost na Goriškem

Ob koncu avgusta je bilo na Goriškem vpisanih na uradu za delo 4.737 brezposelnih, od teh 2.835 moških in 1.902 žensk. Največ brezposelnih je v industriji in sicer 2.412. — Čudno je pri tem, da če iščeš moškega ali ženskega za kaka domača dela, jih pa ne najdeš.

Ponovna nevarnost slinovke

V Angorisu pri Krminu so živinozdravniki ugotovili dva slučaja slinovke pri goveji živini in sicer istega tipa, kot smo jo imeli spomladi na Goriškem. Oblasti so uvedle potrebne zdravstvene ukrepe zlasti še cepljenje živine s cepivom AOC, v kolikor tega niso še storili.

Jazbine

Zvonovi. — Po tolikih pretresljajih volilnega boja danes nekaj bolj veselega: Po dolgih sedmih letih, odkar so bili uliti, so naši zvonovi končno 1. septembra dobili opremo in 7. septembra je bil postavljen oder. Vse je železno in prirejeno za električni pogon, če bi kdaj mogli zbrati še toliko, kolikor stane oprema zvonov, oder in montiranje, t. j. ok. 400.000 lir.

Trenutno je važno dvojje: plačati dosedanje stroške in določiti dan blagoslo-

Sporočamo, da bo v nedeljo 17. t. m. popoldne v JAMLAH zastopnik Slov. demokratske zveze iz Gorice na razpolago prizadetim ljudem za brezplačno sestavo vlog na komisariat v zadevi jusarskih pravic. Pojasnila dajejo v gostilni Soban.

vitve zvonov. Vas Jazbine je doslej doma in v okolici zbrala dobro polovico stroškov. Nekaj upamo dobiti še od zunanjih dobrotnikov, ki radi obiskujejo novo cerkvico. Dolgo časa je bila težava z botri: da ne bo dvomov in omahovanja, smo določili najmanjši prispevek za botrinski dar 30.000 lir. Kdor je dal ali bo dal vsaj toliko, se bo vpisal kot boter. To je tisto častno in sladko breme, kaj hočete! Blagoslovitev zvonov bo po trgatvi, 15. ali 22. oktobra, da bodo zvonovi do obletnice začetka fare (praznik Kristusa Kralja) zapeli.

bo zares pobuda za življenje v verskem in narodnem oziru.

Tržaški Slovenci smo torej v nedeljo doživeli nov velik dan. Zopet se je pokazalo, da je Marija Devica tista, ki nas še vedno družijo v veliko družino otrok božjih. O Mariji je Pij XII. dejal, da je zmagovalka vseh bojev božjih. Da bi nam pomagala tudi v sedanjih časih izbojevati odločilni boj za zmago večnih, onstranskih vrednot nad gonom za zgolj tostranskimi življenjskimi dobrinami.

M. Z.

SKLEPI XIII. MAR. SHODA

NA OPCINAH

Slov. katoličani — zbrani na 13. marijanskem shodu na Opčinah izjavljamo pred svojim škofom in duhovniki sledeče sklepe:

1. Podpirali, širili in brali bomo samo katoliške časopise, revije in knjige.
2. Naši fantje in dekleta imajo mesto le v slovenskih katoliških cerkvenih in kulturnih organizacijah. Starši in vzgojitelji jim hočemo v tem pomagati in jih uspešno podpirati.
3. Po Marijinem naročilu iz Fatime obljublamo v tej resni in slovesni uri, da bomo v družinah bolj goreče in vztrajno molili rožni venec.

Tako nam pomagaj Bog — po Mariji Srednici, Pomočnici!

Novi tribun na tržaški univerzi

Pretekli teden (6. sept.) se je zaključila dolga kriza, ki je vladala v upravnih organih študentskega predstavništva.

Za novega tribuna je bil izvoljen predstavnik italijanske katoliške skupine (Intesa). Odborniška mesta sta si »bratsko« razdelila Intesa in U.G.I. (Unione Goliardica Italiana ali socialkomunistična leвица). Iz skupine U.G.I. je bil tudi izbran drugi podpredsednik skupščine, čigar izvolitev je zaradi njegove levičarske eksponiranosti izzvala v desničarskih krogih reakcijo, nesorazmerno važnosti funkcije, ki je le formalnega pomena.

V krogih slovenskih demokratičnih študentov ocenjujejo zgoraj omenjeno »kombinacijo« za nestvarno in neposrečeno tudi zaradi tega, ker je osnovana na zelo ozkih temeljih in piči trenutni večini. To gotovo ne more biti v korist osnovnih težajev vseh študentov.

Bodočnost bo vsekakor pokazala, kaj je ta iz nasprotnih polov ustvarjena konvergenca sposobna ukreniti, da se enkrat končno vzpostavi večji red in resnost pri upravi skupnega denarja v resnično korist vseh potrebnih študentov, tako Italijanov kot Slovencev.

Nova kapelica

Na Prebenegu v dolinski župniji so blagoslovili novo kapelico ob cesti iz vasi na polje. Kapelica je posvečena Materi božji. Zgradili so jo vaščani z lastnimi darovi.

Zbirka za Marijanišče

To kvaterno nedeljo in naslednjo se vrši na Tržaškem pri slovenskih božjih službah škofijska zbirka za Marijanišče. Ta zavod, ki služi Slovincem, je last tržaške škofije in od vsega začetka dobiva ob kvaternih nedeljah isto pomoč kakor tržaško semenišče, za katerega zbirajo pri italijanskih božjih službah.

V prihodnji številki bomo objavili seznam zbirke ob polletnih kvaturah. Vsem vernikom novo zbirko lepo priporočamo in se ponovno za vso dosedanje stalno pomoč iskreno zahvaljujemo.

Vodstvo zavoda

R A Z N O

Združene države bi ne bile kos atomskemu napadu

Ameriški mesti Omaha in Council Bluffs, na bregu reke Missouri, bi bile po vesteh ameriških izvedencev prvi, ki bi spoznali strašno dramo atomske bombe. Postavljeno sta kot »tarča št. 1« in od 300.000 prebivalcev, ki jih šteje Omaha, bi brez dvoma 200 tisoč našlo smrt. To je izjavil ravnatelj civilne obrambe v Omahi William Noyes. »Nimamo zaklonišča«, je dejal, »nimamo dovolj moštva, ki bi bilo kos strašnem neredu, ki bi nastal po eksploziji. Niti toliko policijske sile nimamo, da bi zabranili ljudem vohod v okužene predele.« Isti je položaj vseh drugih ameriških mest in v celosti. Se največjo pripravljenost na atomski napad predstavlja New York, pa čeravno računajo, da bo pri morebitnem napadu izgubilo življenje 2 milijona 800 tisoč ljudi in bo poldrugi milijon ranjenih, a to le če bodo za napad vedeli vsaj pol ure prej. V nasprotnem slučaju se bo število žrtv

strahotno povečalo. New Yorkska zaklonišča niso kos atomskemu napadu, služila bodo le za izpraznitev ulic, a atomske okužitve ne bodo preprečila, tudi če bi ljudje ostali pri življenju. Pred tremi leti so nameravali zgraditi 200 metrov pod zemljo ogromno zaklonišče za 160 tisoč oseb in drugih 43 globoko v skalo vdolbenih, a so misel kmalu opustili, ker bi stroški znašali nad 4 milijarde in pol dolarjev.

Štiri tedne pod zemljo

10 italijanskih znanstvenikov je prebilo v osrčju zemlje 700 ur, to je štiri nepretrgane tedne. Dne 7. avgusta so se poslovlili od »tega sveta« in točno čez mesec dni, dne 7. septembra, so zopet zagledali sončno luč, ko so stopili iz jame Frabosa Sottana v turinskih Alpah. Sprejela jih je velika množica ljudstva. Znanstveniki so v podzemlju naredili vrsto znanstvenih poizkusov, zlasti so hoteli dokazati, da se da dalj časa živeti tudi pod zemljo, ne da bi telo utrpelo resne motnje. Ta poizkus so prestale tudi razne živali, z izjemo piščancev, ki so vsi poginili.

Avtomobilske dirke smrti

Strašna je bilanca avtomobilskih dirk. Vsako leto zahtevajo svoje žrtve. A nič ne kaže, da bi jih prepovedali, kakor ne bodo nikdar prepovedali krvavih bikoborbov v Spaniji. Nedeljska avtomobilska dirka v Monzi za »Gran Premio d'Italia«, se je zopet zaključila nadvse tragično: 15 mrtvih in 20 ranjenih. Kmalu ob začetku dirke je nemški prvak Von Trips na ovinku zadel ob drugi dirkalni avtomobil ter nato z blazno brzino nad 200 km na uro zgrmel nad glave gledalcev. Dirkač je bil na mestu mrtvev in poleg njega še 12 gledalcev, med njimi dva otroka. Med ranjenimi sta dva kmalu po prevozu umrla.

Otvoritev zagrebskega velesejma

Ob navzočnosti več visokih predstavnikov tujih držav, udeležencev beograjske konference, je maršal Tito v soboto 9. septembra otvoril 61. zagrebski velesejem. Na velesejmu razstavlja okoli 4000 domačih in tujih razstavljalcev. Po značaju je ta prireditve splošni vzorčni velesejem, vendar so na sporedu še druge posebne prireditve, ki spadajo že v tradicijo, kakor na primer mednarodni teden kože in o-butve, ki bo letos doživel že svojo deseto razstavo. Letošnji velesejem bo posvetil še posebno pažnjo mednarodnemu sejmu pomorsko-rečnega gospodarstva. Pomorsko ladjedelstvo nastopa kolektivno pod okriljem Sveta za pomorsko ladjedelstvo in obsega 24 pomorsko-ladijskih podjetij. Rečno plovbo zastopata dve podjetji. 15 velikih podjetij pa prikazuje na velesejmu proizvodnjo ladijskih strojev in opreme.

Zlata maša v Urugaju

Zvedeli smo, da je v preteklem mesecu juliju obhajal svojo zlato mašo č. g. David Doktorč, naš goriški rojak. Biva že nad 25 let v prestolnici Urugaja, kjer vrši duhovniško službo pri cerkvi »Santuario eucaristico nacional«. Zlatomašnik je še čil in krepak ter se rad spominja Gorice in Slovencev, katerim je veliko dobrega naredil tudi v daljnem Urugaju.

V Brdih

so asfaltirali cesto, ki vodi iz Plavi skozi Smartno v Biljano. V Smartnem samem so pa postavili visok stolp v spomin padlim partizanom.

Za vatikanski koncil

Sv. oče je imenoval za svetovalca pri pripravljalnih komisijah za II. vatikanski vesoljni cerkveni zbor še dva jugoslovanska škofa, in sicer mostarskega škofa Petra Čule kot svetovalca komisije za vodstvo škofij, in poresko-puljskega škofa Karla Nežiča kot svetovalca pri komisiji za laiški apostolat.

OBVESTILA

VPIŠOVANJE na vseh slovenskih osnovnih šolah v Gorici se bo vršilo od 16. do 30. septembra. — Za otroke, ki se prvič vpišejo v šolo, morajo starši dostaviti rojstni list in potrdilo o cepljenju na nekolkovanem papirju, za ostale zadostuje spričevalo zadnjega šolskega leta. — Vse učiteljstvo je vabljen na svoja službena mesta, kjer prejmejo podrobna navodila.

RAVNATELJSTVO GIMNAZIJE-LICEJA in UČITELJISCA s slovenskim učnim jezikom v GORICI obvešča, da se vpisovanje dijakov vrši nepreklicno do ponedeljka 25. septembra 1961.

DAROVİ

Za Alojzijevešče: Albina Hrašček 3.000; I. M. 800; I. I. 10.000; L. in P. 5.000; N. N. 10.000; M. Z. 5.000 lir; Koren Marija iz Švedske 100 švedskih kron.

Vsem bližnjim in daljnim dobrotnikom prav srčna hvala. Bog povrni!

Našo kapelo sedaj že obnavljamo. Upajmo, da postane prav lepo bivališče evharističnega Kralja.

Za Marijanišče: V zadnjih dveh mesecih so neimenovani dobrotniki iz Trsta in z Opčin darovali po 3.000 za skupno 16 poltron v naši dvorani. Tako ostane »neprodanih« še 12 poltron. — Ob priliki zadnjega shoda na Opčinah so darovali: Z. B. Boljunec 1.000; A. Z. Rojan 2.000; M. D. Barkovlje 1.000; S. A. Barkovlje 500; N. N. Barkovlje 3.000; L. M. Dolina 1.000; družina Opelt iz Trsta v spomin pok. Božke Pertotove 2.000 lir.

Vsem dobrotnikom: Bog povrni!

Za Katoliški dom: A. F. - Gorica 10.000; A. L. - Gorica 10.000; Jože Čotar - Opčine 1.000; dva brata - Rim 2.000; Bremec Stefanija 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; družina Susić 1.000; N. N. 1.000; N. N. 2.500; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 500; družina Cej 1.000; N. N. 1.000; Dornik Viktorija 1.000; Dornik Albina 500; N. N. 10.000; Vesela družba pri Figelnu 1.500; inž. Simon Kregar - USA 6.200; dr. Tone Osolnik - USA 1.850; N. N. - USA 3.100; Sardoč Marija 2.000; I. I. 5.000; Cej Jožef 500; Stekar Terezija 500; Leban Angela 200; Toni Kralj 200; Debevki Mici 200; Uršič Marija 1.000; Munih Kati 1.000; Orel Marija 1.000; družina Zgavec 1.000; Pocarini Alojzija 1.000; F. F. 2.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Družina Sturbelj 1.500; B. K. 3.000, trgovina Pertot 10.000; kp 2.000; Fr. M. 3.000 (za 1 sedež); družina Ščuka 3.000 (za 1 sedež); č. g. M. Zivic 12.000 (za 4 sedeže); D. N. 30.000 lir. Bog plačaj!

Za Slovensko sirotišče: N. N., Steverjan 1.500 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob težki izgubi naše nepozabne

KLEMENTINE ŠTEKAR

Posebno zahvalo smo dolžni č. g. župniku iz Steverjana in Podsabotina, darovalcem cvetja, mladini in vsem, ki so drago pokojnico v tako obilnem številu spremlili na pokopališče.

Stevevan, 7. septembra 1961.

Družina STEKAR

ZAHVALA

Družina Ciani s Kontovela in sorodniki se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam lajšali težko bol ob smrti naše ljubljene mame

MARIJE CJAK roj. SONCE

Se posebno se zahvaljujemo č. g. župniku, pevskega zboru za pretresljive žalostinke, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so spremlili na zadnji poti našo drago mamo.

Sin IVAN, nevesta ANICA ter nečak MARIO

Kontovel, 1. septembra 1961.